

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2484-09-12 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' כהן ואח'

תיק חיצוני :

בפני כב' השופט חאלד כבוב

תובעים
הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת
ע"י ב"כ עו"ד ג' רון, עו"ד א' רבינוביץ, עו"ד א' מן, עו"ד
י אביעד ועו"ד פרופ' ר' שפירא

נגד

נתבעים
1. דוד כהן
2. רונה ארליצקי (כהן)
3. חנה תדמור כהן
4. גדעון תדמור
ע"י ב"כ עו"ד ד"ר ג' אוריון, עו"ד א' מלכא, עו"ד א'
אופק, עו"ד חנ' ביילינסון ועו"ד מ' אלדר
5. קבוצת דלק בע"מ
6. כהן פיתוח ומבני תעשייה בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד פ' רובין, עו"ד י' אלכאווי, עו"ד ש' אוחנה
ליבנה ועו"ד א' כצנלסון

החלטה

1

1. ביום 2.9.2012 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "הבקשה לאישור").
2. עניין התובענה, בקווים כלליים, הוא היעדר הצעת רכש מלאה לבעלי המניות בחברת כהן פיתוח
3. ומבני תעשייה בע"מ (להלן: "החברה") על ידי קבוצת דלק בע"מ (להלן: "דלק"), כאשר רכשה
4. שליטה בחברה. זאת על אף שהייתה מחויבת לעשות כן, על פי הטענה, מכיוון שלא היה בעל שליטה
5. בחברה בעת הרכישה. את הבקשה לאישור הגישה "הצלחה" - התנועה הצרכנית לקידום חברה
6. כלכלית הוגנת" (ע"ר) (להלן: "הצלחה" או "המבקשת"). לאחר הגשת הבקשה לאישור הגישו
7. המשיבים בקשה לסילוקה על הסף - בה נטען כי המבקשת היא ארגון ללא עילת תביעה אישית, ועל
8. כן, על פי חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006 (להלן: "החוק"), אין ביכולתה לשמש תובע מייצג.
- 9.
10. ביום 18.2.2013 ניתנה החלטה בבקשה לסילוק על הסף, וקבעתי כי החוק מאפשר, בנסיבות
11. מסוימות בהן קיים קושי באיתור תובע בעל עילת תביעה אישית, לארגון שאין לו עילת תביעה

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2484-09-12 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' כהן ואח'

תיק חיצוני :

- 1 אישית לעמוד בראש קבוצה בהליך ייצוגי. כמו כן הוספתי כי המבקשת עמדה בדרישות החוק
2 ובקשת הסילוק נדחתה.
- 3 בנוסף צוין שם (עמ' 27):
- 4 **"ביני לביני, הודיעה המבקשת לבית המשפט כי לאור החשיפה**
5 **התקשורתית לה זכתה התובענה ובפרט העניין מושא החלטה זו,**
6 **היעדר תובע בעל עילת תביעה אישית, פנו אל באי כוח המבקשת**
7 **מספר גורמים, והעלו את האפשרות ליטול חלק בהליך כתובעים**
8 **בעלי עילת אישית'.**
- 9
- 10 **אין בכך כדי להעלות או להוריד מענייננו. ההודעה אינה כוללת**
11 **בתוכה כל מידע קונקרטי או אופרטיבי. אם ימצא בהמשך הדרך**
12 **תובע מייצג בעל עילת תביעה אישית, הרי שזאת תהיה דרך**
13 **המלך."**
- 14 2. ואכן, ביום 18.3.2013 הודיעה המבקשת לבית המשפט כי נמצאו שני בעלי מניות בחברה, שנטען כי
15 הם בעלי עילת תביעה אישית, מר ניסן ויסמן ומר עזריאל זילטי, הנכונים לייצג את הקבוצה (להלן:
16 **"המבקשים"). המבקשת ביקשה לצרפם להליך.**
- 17 **במסגרת הבקשה טענה המבקשת כי יש לצרף את המבקשים ולא להחליף את המבקשת בהם.**
18 **לטענתה, את הקושי לאתר תובע ייצוגי יש לבחון בעת הגשת הבקשה לאישור ולא לאחר מכן,**
19 **ולאחר שהושגה כבר תמיכתה של רשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") במימון התובענה, ואף נדחתה**
20 **הבקשה לסילוק על הסף. לדידה של המבקשת, אילולא הייתה פועלת בעצמה התביעה לא הייתה**
21 **מוגשת לבית המשפט כלל. מכל מקום, טוענת המבקשת, כי דיון ממצה בעניין זה יש לקיים במסגרת**
22 **דיון בבקשה לאישור גופה ולא כדיון מקדים ונפרד.**
- 23 3. המשיבים לעומת זאת מתנגדים לצירוף המבקשים ועומדים על החלפת המבקשת בהם. לטענתם,
24 כעת, משנמצא תובע ייצוגי בעל עילת תביעה אישית לא נותר כל צידוק למעורבותה של המבקשת
25 בתביעה. לטענת המשיבים, אפילו אם בעת הבקשה לסילוק על הסף הראתה המבקשת קושי לאתר
26 תובע ייצוגי בעל עילת תביעה אישית, הרי שקושי זה, שנדרש לפי חוק, אינו מתקיים עוד.
- 27 4. טבעי בעיניי שסוגיה חדשה מעלה שאלות משנה, שלעיתים מחייבות דיון נפרד, גם אם הוא מעכב
28 במעט את ההליכים, ובאופן רגיל לא היה מקום להידרש לו בנפרד מהדיון בבקשה לאישור גופה. כפי
29 שציינתי גם בהחלטה בבקשה לסילוק על הסף, מדובר בדרך שסומנה על ידי המחוקק אך טרם
30 נסללה על ידי הלכה ברורה של בית המשפט. על כן עלינו, כאילו הפוסעים בה לראשונה, לעשות כן

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2484-09-12 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' כהן ואח'

תיק חיצוני :

1 בזהירות המתבקשת. כמו כן, השאלה העקרונית שמונחת לפניי כעת מתכתבת עם ההכרעה
2 העקרונית שעלתה בבקשה לסילוק על הסף ואף משלימה אותה.

3

4

דיון והכרעה

5 5. במסגרת ההחלטה בבקשה לסילוק על הסף, תיארתי בהרחבה את ההלכה הפסוקה באשר לקיום
6 דיון מקדמי בבקשות אלו (עמ' 6-9). בתמצית, דיון בבקשה לסילוק על הסף של תובענה ייצוגית או
7 נגזרת ייעשה רק במקרים חריגים. זאת מפאת השלב המקדמי המובנה בהליכים אלו - שלב הבקשה
8 לאישור התובענה כייצוגית או כנגזרת. אזכיר כי ענייננו כעת אינו בקשה לסילוק על הסף, אלא
9 בקשה לצירוף המבקשים, שבתגובה לבקשה זו ביקשו המשיבים למחוק את המבקשת מן התביעה.

10 6. כפי שעוד ציינתי בהחלטה בעניין הסילוק על הסף, המחוקק, בפה מלא, נתן לארגונים שעמדו
11 בתנאים מסוימים את האפשרות לשמש כתובע ייצוגי (עמ' 16). בנוסף קבעתי שם, כי ככלל, מעתה
12 והלאה, טענה כי ארגון לא עומד בקריטריונים המעוגנים בסעיף 4(א)3 לחוק תשמע בשלב בירור
13 הבקשה לאישור ולא כדיון טרום-מקדמי (עמ' 11-13).

14 אם כן, במצב דברים רגיל, הדיון בבקשה לסילוק על הסף היה מתקיים רק בשלב הדיון בבקשה
15 לאישור לגופה. זאת ועד, כפי שמצהירים המבקשים, הם מצאו את דרכם לתביעה הנוכחית רק
16 לאחר שהתפרסמו בתקשורת ידיעות בדבר דחיית הבקשה לסילוק על הסף.

17 7. נוסחו של סעיף 4(א) לחוק הוא כדלקמן :

18 4. (א) אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור
19 תובענה ייצוגית כמפורט להלן:
20 (1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א),
21 המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות
22 לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;
23 (2) רשות ציבורית בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א),
24 שבתחום אחת המטרות הציבוריות שבהן עוסקת הרשות
25 הציבורית – בשם קבוצת בני אדם אשר אותה תביעה או אותו
26 ענין, מעוררים שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות
27 לכלל החברים הנמנים עמה;
28 (3) ארגון בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), שבתחום אחת
29 המטרות הציבוריות שבהן עוסק הארגון – בשם קבוצת בני אדם
30 אשר אותה תביעה או אותו ענין מעוררים שאלות מהותיות של

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2484-09-12 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' כהן ואח'

תיק חיצוני :

- 1 עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עמה, ובלבד
2 שבית המשפט שוכנע כי, בנסיבות הענין, קיים קושי להגיש את
3 הבקשה בידי אדם כאמור בפסקה (1) ואולם, המועצה
4 הישראלית לצרכנות כהגדרתה בחוק המועצה הישראלית
5 לצרכנות, התשס"ח-2008, תהיה רשאית להגיש בקשה לאישור
6 תובענה כתובענה ייצוגית, אף אם אין קושי להגיש את הבקשה
7 בידי אדם כאמור בפסקה (1).
- 8 .8 לאחר ששמעתי את טענות הצדדים בעניין זה, החלטתי היא כי אין למחוק את המבקשת ויש
9 לאפשר לה להיות תובעת מייצגת לצד המבקשים הנוספים. החלטה הפוכה - למחוק את שמה
10 של המבקשת מן התביעה - יהיה בה כדי לרוקן מתוכן את סעיף 4(א)(3) לחוק ואת האפשרות
11 שהמחוקק בחר להקים במודע. תכלית החוק אינה יכולה לדבר בשני קולות – מצד אחד לאפשר
12 לארגונים לייצג, ומצד שני ברגע שהצלחתם נותנת אותותיה לסלקם מהזירה.
- 13 .9 מטעמי הצדדים עולה השאלה, מהי נקודת הזמן בה נבחן הקושי לאתר תובע בעל עילת תביעה
14 אישית. האם יש להוכיח קושי בשלב הגשת הבקשה לאישור, כפי שטוענת המבקשת, או שמא על
15 הקושי ללוות את ההליך כולו וברגע שחדל להתקיים, הארגון מאבד את "כשירותו לייצג", כפי
16 שטוענים המשיבים.
- 17 .10 דעתי אינה כדעת המשיבים, אסביר.
- 18 לדידי, הבחינה שאמורה להיעשות בשלב בירור הבקשה לאישור, אכן צריכה לבחון את הקושי
19 בעת הגשת הבקשה לאישור. זוהי הפרשנות היחידה שתכלית החוק סובלת. בהחלט יתכנו מצבים
20 בהם התפתחויות אחרי הגשת הבקשה יפריכו את הטענה בדבר קיומו של הקושי באיתור תובע
21 ייצוגי, שנטען שהתקיים במועד הגשתה. כך לדוגמה, אם לאחר הגשת הבקשה, יגיעו לפתחו של בית
22 המשפט מבקשים רבים בעלי עילת תביעה אישית; או אם לדוגמה ימצא כי הארגון מיהר להגיש את
23 הבקשה ולא פעל בצורה כנה לחפש תובע ראוי בעל עילה אישי.
- 24 .11 בענייננו כפי שקבעתי, הוכח קיומו של קושי בעת הגשת הבקשה (עמ' 24-25 להחלטה בבקשה
25 לסילוק על הסף) והצטרפות המבקשים להליך לא הפריכה את הטענה בדבר קיומו של קושי זה כלל
26 ועיקר. כאמור, המבקשים בענייננו בחרו להצטרף להליך רק אחרי, ומפאת, שהתיק זכה לתהודה
27 תקשורתית ולמספר ציוני דרך - קבלת מימון מהרשות לניירות ערך וההחלטה לדחות את הבקשה
28 לסילוק על הסף. אין בכך כדי להשליך על הקושי לאתר תובע מייצג בעת הגשת הבקשה לאישור.

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2484-09-12 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' כהן ואח'

תיק חיצוני :

12. מחיקת המבקשת במצבים אלו עלולה ליצור תמריץ שלילי לארגונים, שמזהים פגיעה בציבור ולא מצליחים לאתר תובע בעל עילה אישית, לקחת על עצמם את הנטל, כפי שיחל המחוקק.
13. המשיבים טענו במהלך הדיון שבהשארת המבקשת כתובעת ייצוגית יש כדי לסרב את ההליך ולפגוע ביעילותו. בנסיבות העניין לא מצאתי כי יש ממש בטענות אלו. נראה כי אין בהשארת המבקשת לצד המבקשים כדי לגרום כל נזק, מהותי או דיוני, למשיבים. שהרי למעשה, הדיון הוא אותו דיון, הטענות אותן טענות, עורכי הדין הם אותם עורכי דין והנחקרים הם אותם נחקרים.
- זאת בעוד שמנגד, המבקשת, שכבר עברה דרך לא קצרה ולא פשוטה בהליך, אם תוחלף תימחק מהתביעה ותאבד את ההכרה שהרוויחה ביושר. למותר לציין שהמבקשים אינם מתנגדים ואף תומכים בהישארותה של המבקשת לצידם.
14. כמובן שנסיבות שונות - חשש ממשי לפגיעה ביעילות ניהול ההליך, או חשש לניגוד אינטרסים בין הארגון לבין בעלי עילת התביעה האישית - יכולות להביא לתוצאה שונה. אולם, גם אז יש לפעול באופן המרבי כדי להגשים את תכלית החוק. כך למשל, יכול בית המשפט למחוק את הארגון אך לפסוק גמול והוצאות לטובתו בסוף ההליך; כמו כן יכול בית המשפט להשאיר את הארגון המבקש, אך לתת הנחיות אשר לרמת מעורבותו ביחס למבקשים בעלי עילת תביעה אישית, ועוד. אך כאמור - זה לא המקרה שלפניי.
15. בטיעוניהם, מנסים המשיבים להיתלות בהחלטה בת"א (מחוזי-י-ם) 9177/07 ברון נ' אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ (18.7.2010):
- "למבקשת 3 [ביזכות - המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלות' - ח' כ'] אכן לא עומדת עילה אישית נגד המשיבות, והיא אינה 'רשות ציבורית'. מקובלת עליי טענתן של המשיבות, כי גם לא הונחה תשתית עובדתית לכך, שבנסיבות העניין קיים קושי להגיש את בקשת רשות הייצוג בידי אדם כאמור בסעיף 4(א)(1) לחוק. אדרבא, העובדה כי הבקשה הוגשה על-ידי מבקשים 2-1 [בעלי עילת תביעה אישית - ח' כ'] מלמדת כי לא קיים קושי כזה. אני מורה, אפוא, על מחיקתה של מבקשת 3 מבקשת רשות הייצוג.**
16. אולם, כפי שציננה בצדק המבקשת, בנקל ניתן להבחין עניין זה מענייננו. שם, הוגשה הבקשה לאישור על ידי מבקשים בעלי עילה אישית יחיד עם ארגון ללא עילת תביעה אישית. באותו מקרה, ברי שלא היה לארגון קושי לאתר תובע בעל עילת תביעה אישית בעת הגשת הבקשה, כך שאינו כשיר

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2484-09-12 הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' כהן ואח'

תיק חיצוני :

- 1 להיות תובע ייצוגי. אולם בענייננו, המבקשת הגישה בגפה את הבקשה, לאחר שהוכיחה, בנסיבות
2 העניין, קושי כאמור.
- 3 17. לאור האמור לעיל, אני מקבל את בקשת הצטרפות המבקשים ודוחה את בקשת המשיבים למחיקת
4 המבקשת. המשיבים ישלמו למבקשת הוצאות בגין הליך זה בסכום כולל של 10,000 ש"ח.
- 5 18. תשובת המשיבים לבקשת האישור תוגש בתוך 20 ימים מהיום, ותשובת המבקשת והמבקשים
6 לתגובה תוגש, ככל שיבחרו להגיש תשובה מטעמם, בתוך 30 ימים מהגשת התגובות.
- 7 הדיון הקבוע ליום 4.6.2013 מבוטל. אני קובע את התיק לדיון ליום 17.9.2013 בשעה 9:00.
- 8
- 9
- 10 ניתנה היום, כ"ח אייר תשע"ג, 08 מאי 2013, בהעדר הצדדים.
- 11

חאלד כבוב, שופט

12
13